

Laboratoria innowacji w rozwoju kompetencji nauczycieli pedagogiki specjalnej i osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Projekt nr.: 2014-1-PL01-KA202-003428

SCENARIUSZ

Podstawowe informacje

Instytucja	Akademia Pedagogiki Specjalnej
Data	05.2017
Grupa docelowa	<p>Studentki III r. pedagogiki specjalnej o specjalności pedagogika terapeutyczno-opiekuńcza, studia stacjonarne I stopnia. Przedmiot: Metodyka wychowania fizycznego i edukacji zdrowotnej.</p> <p>Pedagogika terapeutyczno-lecznicza jest ukierunkowana na poszerzenie umiejętności i wiedzy pedagogicznej studentów niezbędnej w:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) prowadzeniu diagnozy edukacyjnej dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; b) organizowaniu zajęć lekcyjnych opartych na indywidualizacji; c) prowadzeniu pozalekcyjnych zajęć wyrównawczych wspierających proces uczenia się dzieci; d) wspomagania procesu komunikacji u dzieci z zaburzeniami tej sfery poprzez korzystanie z alternatywnych i wspomagających form komunikacji. <p>Poza teorią, studenci zdobywają doświadczenie poprzez realizację zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych w szkole ogólnodostępnej z oddziałami integracyjnymi; w szkołach specjalnych dla dzieci chorych, z niepełnosprawnością ruchową oraz specyficznymi i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; ośrodkach terapeutyczno-rewalidacyjnych mających wspierać rozwój dzieci z chorobami przewlekłymi i dzieci z niepełnosprawnością ruchową oraz specyficznymi i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; czy prowadzeniu zajęć wychowawczych ukierunkowanych na poprawę relacji w grupie rówieśniczej (Źródło: APS, http://www.wnp.aps.edu.pl/kierunki-studi%C3%B3w-i-specjalno%C5%9Bci/pedagogika-specjalna-i-stopnia.aspx,adnia)</p>
Liczba uczestników	15-20 osób
W jaki sposób grupa docelowa jest związana z osobami o specjalnych potrzebach edukacyjnych / z niepełnosprawnością?	Grupa docelowa będzie pracować z dziećmi, które wymagają indywidualnego podejścia w korygowaniu i kompensowaniu zaburzeń i braków wynikających ze specjalnych potrzeb edukacyjnych. Troska o poszerzenie zasobów dziecka jest naczelnym zadaniem pedagogów, w związku z tym dużą wagę przywiązuje się do procesu edukacyjnego ukierunkowanego na holistyczny rozwój dziecka będącego fundamentem

	rozwoju nie tylko indywiduum, ale i społeczeństwa.
Krótkie uzasadnienie, do czego taka grupa wykorzysta scenariusz i jakie korzyści przyniesie jej skorzystanie z i-Laba	Tematem sesji będzie przygotowanie programu edukacyjnego <i>Rok Zdrowia</i> dla placówki, w której studenci będą potencjalnie pracować po zakończeniu studiów. Grupa wykorzysta sesję do wygenerowania i stworzenia bazy pomysłów na zaplanowanie nietypowego i oryginalnego pod względem zdrowia roku szkolnego, ukierunkowanego na rozwój świadomości zdrowotnej uczniów, ich rodziców oraz nauczycieli szkolnych. W ramach prowadzonej sesji w i-Labie studenci rozwiną swoją świadomość zdrowotną oraz utrwalą zdobywaną w toku studiów wiedzę i umiejętności w zakresie edukacji zdrowotnej. Dzięki przeprowadzonej sesji, studenci będą w większym stopniu odwoływać się do wartości zdrowia oraz stwarzać takie sytuacje edukacyjne, które umożliwią uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi holistyczny rozwój.

Krótką prezentacją i-Laba

Czym jest i-Lab?	<p>i-Lab jest metodą, która odzwierciedla synergę kilku komponentów, takich jak designerskie otoczenie, działania stymulujące kreatywność, odpowiednie wyposażenie czy dostęp do komputerów z oprogramowaniem Virtual Brainstorming (VBS).</p> <p>i-Lab uwzględnia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - inspirujące środowisko uczenia się – jest to wyjątkowe miejsce, w którym grupa osób może spotkać się, by razem odkrywać i rozwijać swoje myślenie. Charakteryzuje się nietypowym projektem wystroju pomieszczenia i obecnością multimedialnych. - technologię – Laboratorium jest wyposażone w odpowiedni sprzęt komputerowy, który wykorzystuje specjalne oprogramowanie Virtual Brainstorm (VBS). - techniki moderacji – techniki społeczne mające na celu pobudzenie kreatywności, motywacji i dynamiki grupowej. <p>Połączenie tych trzech komponentów zachęca ludzi do efektywnej pracy, odkrywania i rozwijania myślenia, udziału we wspólnych działaniach, co może przyspieszyć proces myślenia i tworzenia.</p>
Opis i charakterystyka i-Laba	<p>Laboratorium Innowacji jest miejscem, w którym wydzielone są dwie strefy: strefa relaksu oraz strefa pracy. Obie części są ze sobą ściśle związane, co zapewnia łatwy dostęp z jednej do drugiej. Nietypowe wyposażenie pomieszczenia odgrywa komplementarną rolę w stosunku do części relaksu i pracy, zapewniając stymulację i wygodę dla użytkowników i-Laba. W strefie relaksu można prowadzić część warsztatową sesji, ukierunkowaną na rozwój twórczego myślenia. W strefie pracy prowadzona jest komputerowa burza mózgów. Zarówno kolory jak i cały design tworzą aurę niezwykłości i ukierunkowane są na pobudzanie kreatywności. Całość pomieszczenia jest zaprojektowana</p>

	w oparciu o metaforę, która ma dodatkowo wspierać proces myślenia.
Czym jest oprogramowanie VBS i dlaczego jest takie ważne?	Oprogramowanie Virtual Brainstorming (VBS) jest przykładem adaptacji metody burzy mózgów ukierunkowanej na grupowe myślenie twórcze do aplikacji internetowej. Jest ono nieodłącznym komponentem Laboratorium Innowacji, który technicznie wspiera proces burzy mózgów (zbieranie pomysłów, ich ocenianie, raport zbiorczy). Ubranie burzy mózgów w ramy systemu informatycznego stwarza możliwość wydajniejszej organizacji procesu uczenia się, co przejawia się w efektywniejszym pozyskiwaniu i zarządzaniu pomysłami. Pozwala to na eliminację trudności związanych z prowadzeniem tradycyjnej burzy mózgów. Oprogramowanie jest dostępne dla osób niedowidzących i niewidomych.

Scenariusz

Numer scenariusza	PL-014
Tytuł scenariusza	Program edukacyjny <i>Rok Zdrowia</i> jako narzędzie kształtowania świadomości zdrowotnej uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
Obszar	Pedagogika specjalna o specjalności pedagogika terapeutyczno-opiekuńcza
Opis scenariusza	Scenariusz sesji obejmuje przygotowanie bazy pomysłów do programu edukacyjnego pt. <i>Rok Zdrowia</i> , którego podstawowym wyzwaniem jest kompleksowy rozwój świadomości zdrowotnej uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, ich rodzin oraz nauczycieli. Udział w sesji zakłada rozwój zdolności twórczych, których uruchomienie przełoży się na generowanie nietypowych i oryginalnych sposobów walki o zdrowe społeczeństwo na przykładzie wspomnianych powyżej grup.

Proces dydaktyczny

Cele	<p>Celem sesji jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie kreatywności i pomysłowości uczestników oraz twórczego rozwiązywania problemów. 2. Rozwijanie świadomego podejmowania inicjatywy i zaangażowania. 3. Integracja w grupie. 4. Zdobywanie podstawowej wiedzy w zakresie realizacji edukacji zdrowotnej i wychowania fizycznego w polskiej szkole. 5. Zdobywanie umiejętności przygotowania programu edukacyjnego dotyczącego problematyki zdrowotnej 6. Stworzenie bazy pomysłów na realizację oryginalnego sposobu kształtowania świadomości zdrowotnej.
-------------	---

Krótki opis procesu dydaktycznego	<p>Wprowadzenie</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przedstawienie idei i-Laba oraz jego podstawowych założeń; 2. Przedstawienie celów podejmowanych działań, które zostały szczegółowo opisane w części Proces dydaktyczny - Cele; 3. Realizacja ice-breakerów służących pogłębieniu poznania grupy oraz rozbudzeniu kreatywnego myślenia, które zostały szczegółowo przedstawione w części Metody i pomoce zastosowane w czasie wdrażania scenariusza – Icebreakers; 4. Wprowadzenie w problematykę sesji – odniesienie do sposobów realizacji edukacji zdrowotnej w polskiej szkole i najważniejszych instytucjach krajowych i światowych w odniesieniu do jakości zdrowia dzieci. Analiza danych statystycznych. <p>Część właściwa</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przedstawienie celów i zasad edukacji zdrowotnej realizowanej w polskiej szkole. 2. Studenci dzielą się na mniejsze grupy. Wyszukują w nich przy pomocy Internetu i książek przykładowych polskich i zagranicznych programów ukierunkowanych na rozwój zdrowia dzieci i młodzieży. 3. Przedstawienie co ciekawszych programów na forum. 4. Wspólna analiza konstrukcji znalezionych przykładowych programów. 5. Ustalenie wspólnej wersji konstrukcji programów edukacyjnych. 6. Przeprowadzenie komputerowej burzy mózgów – poszukiwanie pomysłów na program edukacyjny, którym można byłoby zainteresować dzieci i młodzież. 7. Omówienie pomysłów wygenerowanych w trakcie komputerowej burzy mózgów. 8. Praca koncepcyjna w grupach – analiza wygenerowanych pomysłów w grupach. <p>Zakończenie</p> <p>Podsumowanie sesji – active reviewing.</p>
Metody	<p>Metody aktywizujące, wykład, pogadanka, metody samodzielnego dochodzenia do wiedzy, dyskusja, ice-breakery, metody aktywnego debriefingu, metoda burzy mózgów</p>
Funkcje metod dydaktycznych	<ul style="list-style-type: none"> - Praca nad zaangażowaniem w proces edukacyjny. - Rozbudzenie twórczego myślenia i kreatywności uczestników. - Zachęcanie do podejmowania ryzyka. - Wprowadzenie w problematykę edukacji zdrowotnej.

Metody i pomoce zastosowane w czasie wdrażania scenariusza

Icebreakers (tytuł, krótki opis, link)	<p>Nietypowe powitanie</p> <p>Czas trwania: 5 minut</p> <p>Prowadzący puszcza muzykę. Gdy muzyka zostanie zatrzymana, zadaniem uczestników jest przywitanie się z pierwszą napotkaną osobą w następujący sposób: jak sąsiedzi z bloku, jak biznesmeni, jak hipisi, jak m&msy, jak nauczyciele, jak leniwe mrówki itp.</p> <p>Co kryję w sobie</p> <p>Czas trwania: 15minut</p> <p>Prowadzący przynosi w pudełku różne przedmioty, które następnie rozkłada na stole, Następnie prosi uczestników, by każdy wybrał sobie jakiś przedmiot, który odzwierciedla jego osobowość. Uczestnicy na forum przedstawiają się imieniem i pokazują przedmiot, a zadaniem grupy jest odgadnięcie cechy odzwierciedlonej w danym przedmiocie.</p> <p>Ja mam podobnie</p> <p>Czas trwania: 15 minut</p> <p>Uczestnicy sesji siadają w kółku. Pierwsza osoba podaje innym jakąś informację o sobie lub opisuje jakąś historię czy wydarzenie, w którym brała udział. Jeśli któraś z pozostałych osób może utożsamić się ze wspomnieniami przedmówcy, wówczas dołącza się do wypowiedzi, rozszerzając ją o kolejne aspekty własnego życia. Oraz dodając nowe informacje. Podsumowując, zadaniem uczestników jest włączyć się i przedstawić w nawiązaniu do wypowiedzi przedmówcy.</p> <p>Różne, choć identyczne</p> <p>Czas trwania: 20 minut</p> <p>Prowadzący pokazuje grupie dwa identyczne rysunki. Nie ma pomiędzy nimi różnicy dostrzegalnej gołym okiem, jednak zadanie uczestników polega na tym, żeby wymyśleć jak najbardziej oryginalne i nietypowe różnice, które mogą jednak pomiędzy dwoma rysunkami istnieć. Należy zastanowić się różnymi aspektami danego obrazu (np. jego otoczeniem, położeniem, kolorami, bohaterami czy wydarzeniami historycznymi). Im więcej pomysłów i im bardziej różnorodne, tym lepiej. Po wygenerowaniu pomysłów, uczestnicy sesji dzielą się na 4 grupy i w formie reportażu w stylu: śmiesznym, strasznym, romantycznym i sensacyjnym przedstawiają innym swoje pomysły.</p> <p>Podzielmy świat na nowo</p> <p>Czas trwania: 25 minut</p> <p>Zadaniem grupy jest wymyślenie nietypowych, zabawnych, twórczych podziałów związanych z tematyką zdrowia oraz edukacji zdrowotnej na zasadzie chińskiej encyklopedii, która bazuje na niezwykłych</p>
---	--

	<p>kategoriach.</p> <p>Przykład zasad chińskiej encyklopedii: <i>Rzeczy</i></p> <p>stanowiące własność cesarza, zabalsamowane, oswojone, prosięta, syreny, bajeczne, dzikie psy, włączone do tej klasyfikacji zachowujące się jak szalone, nieprzeliczone, narysowane cieniutkim pędzlem z wielbłądziej sierści, i im podobne, te, które stłukły dzban, które z daleka wyglądają jak muchy itp.</p>
Materiały i pomoce dydaktyczne (co jest potrzebne)	Odtwarzacz CD, płyta z energetyczną muzyką, różne przedmioty odzwierciedlające różnorakie osobowości, dwa identyczne obrazki dla każdej z grup, artykuły papierniczne np. kartki, kredki, długopisy, komputer z dostępem do Internetu.
Inne techniki (tytuł, krótki opis, link, zalecenia)	Techniki aktywnego debriefingu – polegają na aktywnym omawianiu ćwiczeń; są filarem uczenia się przez doświadczenie, dzięki któremu uczestnicy sesji mogą zgłębić proces uczenia się oraz go podsumować.

Korzyści dla uczestników

Jak pracować indywidualnie (krótki opis)?	<p>Wybrana grupa składa się z pełnosprawnych studentek. Jeżeli jednak wśród uczestników sesji będą osoby z niepełnosprawnością, wówczas realizacja zadań indywidualnych opiera się na zasadzie indywidualizacji kształcenia zgodnej z potrzebą studenta z niepełnosprawnością. W przypadku:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uszkodzenia wzroku – stosuje się komunikaty słowne opisujące np. rekwizyty użyte w ćwiczeniu Co kryję w sobie, jak również zapewnia się więcej czasu na ich dotykowe poznanie. Należy zwrócić uwagę na zapewnienie bezpieczeństwa osobom z dysfunkcją wzroku poruszającym się w i-Labie; - uszkodzenia słuchu – wykorzystywanie języka migowego jako środka komunikacji lub jeśli prowadzący go nie zna, wówczas student otrzymuje kartkę z informacją o przebiegu zajęć. Każde zadanie opatrzone jest instrukcją. Zadaniem prowadzącego jest wskazanie osobie niesłyszącej, nad którym zadaniem w danej chwili należy się skoncentrować; - trudności motorycznych – należy tak przenieść przestrzeń rekreacyjną w i-Labie, by zagwarantować miejsce studentowi np. na wózku. W części komputerowej zachowana jest odpowiednia odległość między komputerami umożliwiającą dojazd tam wózkiem. Natomiast w przypadku trudności z koordynacją ruchów można zastosować klawiaturę z ramką, większą klawiaturę czy specjalną nakładką.
Jak pracować z grupą (krótki opis)?	<p>W przypadku realizacji zadań grupowych, należy zwrócić uwagę n.in. na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osoby z dysfunkcją narządu wzroku – umożliwienie poznania

	<p>otoczenia i-Laba w celu zapewnienia bezpiecznego poruszania się; stworzenie warunków, w których osoba z dysfunkcją wzroku będzie mogła szepem przedstawić swoje pomysły;</p> <ul style="list-style-type: none"> - osoby z dysfunkcją narządu słuchu – wykorzystanie języka migowego oraz w razie konieczności zapewnienie tłumacza; zapewnienie transkrypcji przed zaprezentowaniem czy w sytuacji prezentacji własnej osoby; - osoby z trudnościami motorycznymi – zapewnienie bezpiecznej przestrzeni i adekwatnej roli do chęci i możliwości osoby z trudnościami motorycznymi.
--	---

Rezultaty

Osiągnięte cele	<p>Zakłada się osiągnięcie następujących rezultatów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwinięcie kreatywności i pomysłowości uczestników oraz twórczego rozwiązywania problemów 2. Rozwijanie świadomego podejmowania inicjatywy i zaangażowania. 3. Integracja w grupie. 4. Zdobywanie podstawowej wiedzy w zakresie realizacji edukacji zdrowotnej i wychowania fizycznego w polskiej szkole. 5. Zdobywanie umiejętności przygotowania programu edukacyjnego dotyczącego problematyki zdrowotnej <p>Stworzenie bazy pomysłów na realizację oryginalnego sposobu kształtowania świadomości zdrowotnej.</p>
Karty pracy (jeżeli zostały użyte)	Brak

Scenariusz jest rezultatem projektu:

Laboratoria innowacji w rozwoju kompetencji nauczycieli pedagogiki specjalnej i osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Projekt realizowany w ramach programu „Erasmus+”
 Akcja KA2 – Współpraca na rzecz innowacji i dobrych praktyk
 Partnerstwa Strategiczne na rzecz kształcenia i szkoleń zawodowych
 Nr projektu: 2014-1-PL01-KA202-003428

Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja Programu Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za umieszczoną w publikacji zawartość merytoryczną.